

OPENBARING HOOFTUK 4

Skriflesing – Openbaring 4 (Die Boodskap – vertaling)

By die lewende God in sy troonsaal

- ¹ Ek kyk toe op en wat sien ek daar? Soos dit vir my gelyk het, was daar aan die blou koepel van die hemel 'n deur wat oopgestaan het. Ek hoor toe lemand met my praat. Dit was dieselfde stem wat ek die heel eerste keer gehoor het. Dit was mos so hard soos 'n trompet wat in my oor geblaas word. Hy sê toe vir my: "Kom op hierheen. Dan sal Ek jou wys hoe alles van hier af gaan gebeur."
- ² Die Heilige Gees het met my laat gebeur wat die stem gevra het. Ek is deur die deur in die hemel in. Daar, in die hemel, het 'n troon gestaan. Iemand, God self, het op die troon gesit. ³ Toe ek na Hom kyk, was dit of ek na edelgesteentes kyk wat wit en rooi lig weerkaats. Dit het my daaraan laat dink hoe groot God is, maar ook laat besef dat Hy goddeloses gaan oordeel. 'n Pragtige reënboog het ook God se troon omraam. Dit het geskitter soos 'n groen edelsteen. Dit het my laat besef dat God wat op die troon sit, altyd getrou is.
- ⁴ Rondom hierdie groot troon in die middel het daar nog 24 trone gestaan. Op elkeen van hierdie trone het 'n leier van die kerk gesit, 24 van hulle. Hulle het duur, wit klere aangehad en soos konings het elkeen met 'n goue kroon op sy kop gesit. Hulle het saam met God geheers.
- ⁵ Blitse het geslaan en die donder het uit die rigting van die troon gerommel. Die Gees van God het voor God se troon gestaan, gereed om sy werk te gaan doen. Dit het kompleet gelyk soos 'n klomp helder ligte wat gelyk brand. ⁶ Voor die troon was dit of daar 'n see van glas was, glad en stil. Dit het my laat besef dat niks van Satan se bose onrustigheid God se kalmte ooit sal kan versteur nie. Aan elkeen van die vier kante van die troon het 'n lewende wese gestaan. Hulle het baie besonders gelyk. Hulle het niks misgekyk nie, want hulle was oortrek van die oë.

7 Die eerste een het soos 'n leeu gelyk en die tweede een soos 'n os. Die derde een het 'n gesig soos 'n mens s'n gehad en die vierde een het gelyk soos 'n arend wat vlieg.

Hierdie vier wesens het die skepping verteenwoordig: die arend het die vlieënde diere, die leeu die wilde diere en die os die mak diere verteenwoordig en die een met die gesig van 'n mens het al die mense verteenwoordig.

8 Elkeen van die vier diere het ook ses vlerke gehad. Niks in die skepping was dus buite hulle bereik nie, want met hulle vlerke kon hulle oral vlieg. Die vlerke was ook oortrek met oë wat alles sien. Dag en nag, sonder ophou, het hulle bly sê: "Heilig, heilig, heilig is God die Here, die Een wat mag oor alles het. Hy was nog altyd daar, Hy is nou steeds by ons, en Hy sal in die toekoms nog altyd by ons wees."

9 Die vier lewende wesens maak geen geheim daarvan hoe groot God is nie. Hulle basuin oral uit hoe belangrik Hy is. Hy is daar en leef vir ewig en altyd. Hulle hou nie op om vir God wat op sy troon sit vir alles en nogmaals alles dankie te sê nie.

10 Wanneer die 24 leiers van die kerk dit hoor, val hulle uit eerbied voor God neer wat op die troon sit. Hulle aanbid Hom wat vir ewig en altyd leef. Hulle sit die krone voor God neer om te wys dat Hy die enigste werklike heerser is. Dan sê hulle in 'n koor:

11 "Here, ons God, wie kan so belangrik wees soos U? Na U sien almal op; U is sterker as die sterkstes. En dit is ook reg so, want dit is hoe U is. Ja, U het alles gemaak. Alles in die skepping is daar omdat U dit so wou gehad het."

Kort film

Kyk eers Openbaring Hoofstus 4 – ds. Roedolf Botha –

<https://www.youtube.com/watch?v=5gzaFfk3lVo&index=5&list=PLQ6A1hVGQuiHdPluNHwwnqxH11dRmdz2a>

OP BESOEK AAN DIE BEHEERSENTRUM VAN DIE HEELAL

Om enige deur te kan oopsluit, benodig ons die regte sleutel. Dit geld ook wat Openbaring betref. Om Johannes se visioene te begryp, moet ons weet vanuit watter invalshoeke hy dit verstaan en ook hoe hy dit kunstig in beeldryke verhaalvorm verpak. Met name gebruik Johannes beeldspraak om oor onsienlike Goddelike werklikhede te praat (wat nie letterlik opgeneem moet word nie). Ook beweeg die visioene afwisselend tussen die hemel (as God se troonsaal) en die aarde (as tydelike woonplek van gelowiges en plek van stryd en lyding), asook tussen Jesus se hemelvaart en sy wederkoms (as die eindtyd of die laaste dae hier op aarde).

Johannes doen dit omdat sy primêre fokus op God se heerskappy is, nie op toekomsvoorspellings wat die lezers van Openbaring se nuuskierigheid oor die laaste dae hier op aarde moet bevredig, of geheime data aan hulle moet verskaf om die datum van die einde te bereken nie.

Gelowiges se ware identiteit kan gevind word in God se wêreld, daar waar Hy op sy troon sit (vgl. 4:9; 5:1, 7, 13; 6:16; 7:15; 21:5). Daarom word Johannes vir 'n wyle in Openbaring 4:1 deur die Gees oorgenooi na die beheersentrum van die heelal om die ware feite te bekom oor Wie in beheer is. Ook moet hyself die feestelike gebeure rondom Christus se aankoms in die hemel en sy heerskappy eerstehands beleef. Derhalwe vertel Johannes sy visioene vanuit hierdie oorwinnende perspektief. God se heerskappy, saam met die Lam (Christus) wat sy eie lewe opgeoffer het om al die magte te verslaan, vorm die theologiese swaartepunt in Openbaring vanwaar die ganse geskiedenis, asook gelowiges se posisie te midde van teenstand, verstaan word. Rome se vergieting van die bloed van Christus se getuies hier op aarde (vgl. Openbaring 11), het nie die laaste sê nie. Al maak mense Christene dood, en al sê Romeinse filosowe soos Tasitus (*Annale* 15,44,3) dat Christene 'n veragte klas mense is vanweë hulle vreemde geloof en gedrag, beleef hulle in en deur Johannes se visioene dat hulle lewens in God veilig is. Al sy vyande, insluitend die Sataniese magte, se lot is klaar beseël. Die tweede dood wag op hulle.

Hoe maak Johannes dit duidelik dat ons nie sy simbole letterlik moet verstaan nie in 1:16 en 20, asook in 5:6; 5:8 of in 7:4 en 9?

IN DIE HEMELSE TROONSAAL (OPENBARING 4-5)

a. 'n "Wie's wie" in die hemel

Ter inleiding, Bauckham (*The Theology of the Book of Revelation*. Cambridge: Cambridge University Press. 1999) en Murphy (*Revelation ("The Apocalypse of Saint John the Divine")*, in Vanhoozer, K. J. (ed) *Theological Interpretation of the New Testament. A Book by Book Survey*. Grand Rapids: Baker Academic. 2008) noem dat Openbaring die boek in die Nuwe Testament is wat die meeste klem op die Triniteit of drie-eenheid van God plaas. In die eerste selfbekendstelling van God in Openbaring 1:4b-5 verneem ons dat Hy die Een is wat is, was en weer kom (vgl. ook 1:8; 4:8;

11:17; 16:5). Ook hoor ons van die sewe Geeste voor sy troon (3:1; 4:5; 5:6), en van Jesus Christus wat die Getroue Getuie en Eersgeborene is (oftewel die heel belangrikste Een) wat opgestaan het uit die dood en die Heerser oor alle konings op aarde is. Net hierna verneem ons dat God die Alfa en die Omega is (1:8) met Christus as die Eerste en die Laaste (1:17). In Openbaring 21:6 is God nogmaals die Alfa en Omega, die Begin en Einde, terwyl Christus in 22:13 op sy beurt ook die Alfa en Omega, die Eerste en die Laaste, sowel as die Begin en die Einde is. Hierdie identiese aanduidings vir God en Christus, wat sewe keer deur die loop van Openbaring voorkom, dui op die drie-enige God se ewige heerskappy en alleenbeheer oor die skepping (Jes. 44:6; 48:12). Ook hoor ons dat God vyf maal “Here, God die Almagtige” genoem word (1:8; 4:8; 11:17; 15:3; 16:7; 19:6; 21:22), en twee maal “God, die Almagtige (16:14; 19:15), wat sy absolute heerskappy nogmaals onderstreep. Wanneer Johannes homself dus vanaf 4:1 as gas van die Gees in die hemelse troonsaal bevind, is hy op die ewige God se eksklusiewe, heilige terrein vanwaar Hy oor die heelal heers. Met name sit God rustig op sy troon (4:2-3). Sy heerskappy is so stabiel en stewig dat daar geen rondskarelende hemelse workers of raadgewers is met noodplanne en krisisse wat aandag moet kry nie.

Anders as Johannes se gedetailleerde beskrywing van Christus toe Hy op Patmos aan hom verskyn het (1:12-16), word God se voorkoms in 4:3 net in terme van kosbare, veelkleurige edelgesteentes beskryf. Die Gees word as die sewe Geeste van God beskryf (4:5), wat sy unieke Godheid onderstreep. Ook volg 'n bekendstelling van ander bewoners van die hemelse hofhouding, naamlik 24 ouderlinge en vier lewende wesens (4:4-7). Die ouderlinge of *presbuters*, wat bekend is in die res van die Nuwe Testament as leiersfigure in die vroeg-kerklike gemeentes, is nie engele nie. Hulle is verteenwoordigend van die twaalf stamme van die Ou Testament en die twaalf apostels van die Nuwe Testament. Anders gestel, hulle is die verloste volk van God wat reeds in sy hemelse teenwoordigheid is (soos wat hulle wit klere en krone simboliseer). Die vier lewende wesens herinner sterk aan die gerubs of wesens van Esegiël 1:5-14, asook aan die serafs van Jesaja 6. Bes moontlik dui hulle op die skepping wat in die hemel by God verteenwoordig word.

Watter funksies vervul die 24 ouderlinge in 4:10; 5:5; 7:13-17 en 11:15-29?

b. 'n Krisis word opgelos in die hemel

In 5:1-7 verneem ons van 'n krisis in die hemel wanneer Johannes, die enigste aardse gas, skielik in trane uitbars. Die rede? Niemand in die heelal kan die boek in God se regterhand oopmaak nie omdat dit met sewe seëls verseël is. Hierdie boek, waarvan die simboliek uit Esegiël 2:9 ontleen is, dui op verborge profetiese woorde, of op God se raadsplan. Johannes hoor dan by een van die hemelse ouderlinge dat die Leeu uit die stam van Juda in die hemel sal verskyn om hierdie plan te ontsluit. Direk hierna daag 'n Lam (arnion) op. Die Leeu is met ander woorde 'n Lam. Hy is die Een wat op aarde geslag is om God se volk los te koop.

Johannes ken vir Jesus onder verskeie terme, soos Christus (sewe keer), Seun van God (een keer), Seun van die mens (twee keer), Here (23 keer) en die Lam (28 keer). Hoekom word Christus juis hier met sy aankoms in die hemel en kort na sy opstanding uit die dood, die Lam genoem? Wel, omdat Johannes benadruk Christus het Homself vir ons geoffer as die ware Paaslam. As Here dra Hy steeds die merktekens van hierdie aardse stryd met sy hemelse aankoms, soos wat die inhoud van die vier lewende wesens en 24 ouderlinge se loflied in 5:9-10 bevestig. Die Lam het ook sewe horings, wat dui op sy almag, asook sewe oë, naamlik die Gees wat Hy op Pinksterdag in sy volheid oor die aarde uitgestort het (Hand. 1:8). Die Lam kry reg wat niemand anders kan nie; Hy ontsluit die boekrol in God se regterhand omdat Hy oor alle mag beskik, soos wat Hy met sy hemelvaart gesê het (Matt. 28:19-20). Daarom hou Hy sy kerk vas in sy regterhand (1:16), en daarom het Hy ook die sleutels wat die dood en die doderyk oop- en toesluit (1:18).

c. Ware aanbidding volg altyd op die regte kennis van God

In die hemelsehofhouding gebeur God se wil, soos wat Jesus ons in die "Ons Vader"-gebed (Matt. 6:9-15) geleer het. Hoe? Deur lof; dis hoe! Reeds in Openbaring 4 eggo lof en aanbidding deur die hemelse sale as uitdrukking van hierdie bewoners se verstaan van wie God is (4:8-11). Nimmereindigende aanbidding borrel uit die harte van die vier lewende wesens en die 24 ouderlinge wat God se heiligheid en ewige regering besing. Ook word God se skeppingswerke en sy instandhouding van sy handewerke lofsingend erken. Dieselfde lof en aanbidding word kort hierna aan die Lam geoffer as Hy die hemelse boekrol uit God se hand neem. Daar's ook 'n goue bak met wierook (vgl. 15:7; 16:1-4, 8, 10, 12, 17, 17:1; 21:9), wat dui op die gebede van

gelowiges (6:9-11) wat later in 8:3-5 saam met wierook aan God geoffer word. 'n Universele Godsvolk kom deur hierdie offer van die Lam tot stand – mense vanuit alle volke en nasies word losgekoop om sy eksklusiewe eiendom te wees. Hulle ontvang 'n nuwe status, naamlik dié van konings en priesters (vers 10). Die aanbidding deur almal in die hemelse troonsaal onderstreep hulle verstaan van God se wil. Geen wonder nie dat daar 'n mooi parallelle struktuur bestaan tussen Openbaring 4-5 rondom die aanbidding van Hom wat op die troon sit en die Lam, soos wat Witherington (*Revelation*. Cambridge: Cambridge University Press. 2003) aantoon:

Openbaring 4

Aanbidding van God (2b-8a)
Eerste loflied aan God (8b)
Verhalende opmerkings (9-10)
Tweede loflied aan God as Skepper (11)

Openbaring 5

Aanbidding van die Lam (8-12)
Eerste loflied aan die Lam (9-10)
Verhalende opmerkings (11-12a)
Tweede loflied aan die Lam deur die engele (12b)

In 5:13-14 sluit hierdie toneel in die hemelse troonsaal af met die gelykwaardige aanbidding van Hom wat op die troon sit en van die Lam wanneer die ganse skepping saam met al die hemelse skares, insluitend die miljoene engele van God, in 'n crescendo van lof losbars. Aanbidding is die bestaansdoel van almal in die hemel; vandaar die instemmende "amen" deur die vier lewende wesens, asook die verdere golf van aanbidding wat dadelik weer uit die harte en oor die lippe van die 24 ouderlinge Godwaarts stroom (5:14).

Hoe gebruik Johannes die sewe seënuitsprake in 1:3; 14:13; 16:15; 19:9; 20:6; 22:7 en 14?

* Teks geneem uit *Ontsluit die Bybel*. 2015. CUM uitgewers.

Reformation Study Bible Notes (2016), NKJV

4:1-5:14 God appears in a beautiful scene of worship as the King of heaven and earth. He is surrounded by angelic courtiers (1 Kin. 22:19; Job 1:6; 2:1; Ps. 89:6, 7; Ezek. 1; Dan. 7:9, 10). These two chapters—modeled on Ezek. 1 and esp. Dan. 7:19-27—portray the beginning fulfillment of the end-time rule of the Son of Man (i.e., the Lamb) and His saints. God's rule

was established in creation (4:11), is exercised in the panorama of history (6:1-22:5), is brought to fulfillment through the Lamb (ch. 5; 22:1), and is celebrated in songs of praise (1:6 note). Revelation is preeminently a book about God and His greatness. The secrets of history and of spiritual conflict center on God Himself. The whole universe is destined to be filled with God's glory (21:22, 23), goodness (22:1-5), and praise (5:13). Hence the pattern for the outcome of history is revealed in miniature here (Matt. 6:10).

When God's people are beset by temptation or persecution, a revelation of God's character and glory is the best remedy. His power guarantees the final victory, His justice guarantees vindication of the right, His goodness and magnificence guarantee blessing and comfort. The blood of the Lamb demonstrates that redemption has already been accomplished.

4:1 Come up here. Moses went up to Mount Sinai (Ex. 19:3, 20) and Paul was caught up to heaven (2 Cor. 12:2) to receive special revelations.

a throne set in heaven. God's kingly rule is a fundamental theme of the book (Introduction: Characteristics and Primary Themes). In the OT, the tabernacle (Ex. 25-40) and temple (1 Kin. 5-7; 2 Chr. 2-4) were shadows of God's throne room in heaven (Ex. 25:40; Heb. 8:5, 6; 9:1-14). John sees the heavenly original rather than an earthly copy. Revelation fittingly contains many allusions to the heavenly temple (3:12; 7:15; 11:19; 14:15, 17; 15:5-16:1; 16:17; 21:22) and to elements within it. For example, there are the lamps (1:12; 4:5), the living creatures such as cherubim (4:6-9), incense and prayer (5:8), songs of praise like those offered by the Levitical singers in the OT (4:8, 11; 5:9-13; cf. 1 Chr. 16), a sacrifice (5:6, 9), the ark of the covenant (11:19), the altar (11:1), and the outer court (11:2). This heavenly temple will descend and be transformed into the new heavens and earth (21:1-22:5).

One sat on the throne. The details of God's appearance are not described, reminding us that His greatness and glory always exceed human comprehension. See note on 1:12-20.

4:4 twenty-four elders. These angelic ministers (7:13) are here called "elders" because of their wisdom. As God's cabinet officers, they must reflect His own wisdom, which is symbolized by age (Dan. 7:9). The term "elder" also suggests an analogy with the church's elders who serve on earth; hence, some have suggested the elders here are simply a representation of the church. In light of 21:12-14 (where the apostles and the "tribes of the children of Israel" are mentioned together in relation to the New Jerusalem), the "twenty-four elders" likely, at the least, refer to the sum of the twelve tribes of Israel and the twelve

apostles who, taken together, represent the church in its character as a universal priesthood of believers. The elders cannot be classified as actual redeemed saints themselves, however, for they are clearly distinguished from the multitude of the saved in 7:9-17 (cf. 7:13, 14). They are probably angels who represent the entirety of God's people, just as angels represent the churches in 1:12-3:14.

4:5 lightnings. God exhibits His power in a manner analogous to His self-revelation at Mount Sinai (Ex. 19:16-19) and other divine appearances (8:5; 11:19; 16:18; cf. Ps. 18:11-15; Ezek. 1:4). He reminds the church of the power of His voice (1:10, 15, and notes) and the final shaking of creation still to come (11:19; 21:1; Heb. 12:25-27).

Seven lamps. See note on 1:12; cf. Zech. 4:2, 6. The sevenfold light of the Holy Spirit is the original light of which the seven-branched lampstand of Ex. 25:31-40 was a copy. The similarities with 1:12 suggest that the seven churches, as a true temple of God, are to give out light reflecting the very presence of God through His Spirit.

seven Spirits of God. The Holy Spirit (1:4 note).

4:6 sea of glass. See 15:2; cf. Ex. 24:10. This imagery might suggest a number of associations. The parallel verse in 15:2 calls to mind the waters of the Red Sea. The pushing back of the waters and the defeat of Pharaoh foreshadowed God's final victory over evil (Is. 51:9-11). If so, the sea of glass pictures waters subdued under God's power. Moreover, the extent and beauty of the crystal-like sea, when taken together with the precious stones in v. 3 and 21:18-21, suggest the magnificence and preciousness of God's throne. The numerous parallels elsewhere with the temple (4:2 note) might suggest that this sea is the heavenly counterpart of the sea in Solomon's temple (1 Kin. 7:23-25). Finally, the picture of heavenly water might suggest that God faithfully supplies water from heaven (Deut. 11:11). It is consistent with the style of Revelation to weave together a number of OT images.

four living creatures. These angelic ministers of God are reminiscent of the living creatures or cherubim of Ezek. 1; 10 and the seraphim of Is. 6. They are guardians and bearers of the throne of God, as in Gen. 3:24; Ex. 25:17-22; Ps. 18:10; 1 Chr. 28:18.

4:11 God's servants bring songs of praise as a fitting response to His glory and deeds (1:6 note; cf. Ex. 15:11; Is. 6:3).

You created. The praise and imagery of ch. 4 focus on creation, asserting God's sovereignty over the universe (1:8 note).